

tvrdilo sebedovomo vyhranenú a individualistickú pozíciu autora v kontexte mladej slovenskej literatúry deväťdesiatych rokov.

VYDANIA

Zverstvo. Levice: L. C. A., Koloman Kertész Bagala, 2000. 199 s. Doslov Peter Michalovič.

LITERATÚRA

BALLA, V.: Vieme, zámerne... Romboid, 35, 2000, č. 3, s. 18 – 19.

BEASLEY-MURRAY, T.: Ani genitálie už tak nevyčnievajú, ako kedysi. Romboid, 35, 2000, č. 3, s. 18 – 19.

GÁLIS, V.: Ja, John Barth. Domino fórum, 9, 2000, č. 18, s. 14.

KRČMÉRHOVÁ, E.: Rastie hrozno privysoko? RAK, 5, 2000, č. 3, s. 74 – 76.

MARCELLI, M.: Zverstvú návštevníka čítami. OS, 4, 2000, č. 5, s. 72.

MARČOK, V.: Recesranda. Knižná revue, 10, 2000, č. 26, s. 5.

PETŘÍČEK, M.: Na spiknutí spiknutím neboli únikové vědění. OS, 4, 2000, č. 5, s. 71 – 72.

TARANENKOVÁ, I.: Útrapy z rozumu. Kulturný život, 1, 2000, č. 8, s. 8.

ZIVÁK, J.: Tomáš Horváth: Zverstvo. Študentské noviny, 2000, č. 3, s. 15.

Dana Kršáková

SILNÝ POCIT ČISTOTY – zbierka poviedok od Michala Hvoreckého (1976), vydaná v roku 1998.

Kniha obsahuje šesť próz, typovo priradovaných k sci-fi a cyber-punku, pôvodne uverejňovaných v časopisoch a zborníkoch. Východiskovou témou je vízia skutočnosti v bližšie neurčenej budúcnosti, obraz človeka v krízovej situácii odpadlíka, vydedenca, azylanta. Významnou súčasťou próz je autorov záujem o interpretačné stratégie a post-modernú teóriu žánrov.

Zo žánrového hľadiska ide o ironické prestupovanie hodnotovo nízkeho a vysokého, triviálneho a teoreticky abstraktného. Toto prelňanie nemá prepracovanejšiu podobu a deje sa viac len na úrovni odkazov. Určujúcim sa stáva svet simulovaný masovou kultúrou a poklesnutou literatúrou, čo vytvára priestor na parodické spochybňovanie pôvodnosti, pravdivosti, resp. platnosti skutočnej životnej skúsenosti. Predmetom imitácie sa stáva čítané, počuté, videné. V rámci všetko prenikajúcej metatextovosti sa textovo realizujú doslovné významy sloganov, frázy, klipov, filmových a televíznych sekvencií a literárnych segmentov. Týka sa to najmä próz Silný pocit čistoty a Slizký mäsožravý mutant..., v ktorých si postavy vedome zachovávajú odstup od konzumnej spoločnosti, pre vlastné potešenie však prístupujú na hru s jej kultúrnymi kódmi a žánrovými schémami. Je to hra s tragickými dôsledkami pre obe experimentovania. Egoizmus, sadistické, ba až maniackálne sklony, chladne racionálne a cieľavedomé konanie v mene dosiahnutia vlastnej rozkoše robia z postáv oboch próz morálnych zvrhlíkov, ich zvrátenosť si ale vo svete prevrátených hodnôt a všeobecnej tuposti uvedomuje už len málokto. Aj preto záverom môže byť spoločenská akceptácia a ocenenie. Silný pocit telesnej a duševnej čistoty a kalokagatia sú paradoxným

vyústením zámerne deštrukčného stretu s programovou primitívnosťou médiami ovládanej spoločnosti. Takýmto spôsobom je radikálne kritizovaná rétorika braku.

Prózy zbierky sú napísané nápadito a hravo, nechýba im irónia, kritický osteň, reflexívny tón. Čierny humor, recesia a paródia sa v nich prestupujú so zľahka naznačeným varovným mementom. Texty smerujú od nevážneho k polovážnemu, stavajú veci na hranu, menia sa na skryté varovanie o stave spoločnosti. V pozadí stojí existenciálna situácia človeka, platná bez ohľadu na priestor a čas, takže prózy sú v konečnom dôsledku výpoveďou o možných podobách konfrontácie jednotlivca s praktikami dehumanizovanej spoločnosti. Hvorecký veľmi jemne a citlivo zachytáva stavy osamelosti, nepocho- penia, trápenia, túžby po láske. Jeho postavy sú viac bezbranné ako agresívne, hoci viac ráz je konečným vyústením príbehu ich drastický čin (Druhá vrstva, Mrakodrap). Za von- kajšou drsnosťou skrývajú svoju zraniteľnosť, úprimnosť, dôverčivosť až naivitu.

Hvoreckého knižný debut bol hodnotený ako výrazné oživenie mladej slovenskej literatúry deväťdesiatych rokov. Určitým problémom sa pre niektorých kritikov zdala brutalita a „nemorálnosť“ próz a istá miera cynizmu, ktorá sa však neoddeliteľne spája s Hvoreckého témou životného štýlu mladej generácie.

VYDANIA

Silný pocit čistoty. Levice: L.C.A., Koloman Kertész Bagala, 1998. 119 s. Doslov Kornel Földvári.
Silný pocit čistoty. Bratislava: Techno.sk, 2002. Doslov Pavol Minár.

LITERATÚRA

CVIKOVÁ, J.: Michal Hvorecký: Silný pocit čistoty. Romboid, 33, 1998, č. 7, s. 26 – 28.
HEREC, O.: Michal Hvorecký: Silný pocit čistoty. Knižná revue, 8, 1998, č. 13, s. 1.
KRŠÁKOVÁ, D.: Michal Hvorecký: Silný pocit čistoty. RAK, 3, 1998, č. 1 – 2, s. 95 – 98.
ZELINSKÝ, M.: Michal Hvorecký: Silný pocit čistoty. Romboid, 33, 1998, č. 7, s. 26 – 28.

Dana Kršáková